

אשריכם ישראל

משיחותיו של הרב שמעון גוטסמן שליט"א

מאמרים וסיפורים אקטואליים – כסליו תשפ"א

להודות ולהלל לשמך הגדול

היונה שהביאה אורה לעולם \ האילם שפתח את פיו \ החולה שניצל מבידוד \ היית צריך לשלם מיליונים... \ ה"שדכן" המסתורי \ מתי שותים "לחיים" \ ימים טובים בהלל ובהודאה \ מכתב מאחד הקוראים.

הבטלה מביאה לידי שעמום

והשעמום מביא

לידי חטא רח"ל.

ואין לנו אלא

לצעוק לאבינו

שבשמים: "אור

חדש על ציון

תאיר ונזכה

כולנו מהרה

לאורו".

ומשל למה

הדבר דומה, הכניסו אדם אחד

לתוך ווילה ענקית ואמרו לו:

קח את הווילה הזאת במתנה.

הוא נכנס לווילה ונעל אותה

מבפנים, אך בטעות לחץ על מתג

החשמל והאור כבה... כעת מצא

את עצמו מיודענו בתוך בית

חשוך, הוא ניסה ללכת מעט אך

נתקל באיזה חפץ ונפל על

הרצפה, כשקם וניסה להתקדם

הווילה

החשוכה

קוראים

יקרים, חודש

כסליו הגיע

וימי החנוכה

הקדושים

בפתח חנוכה

הוא חג של

אורה, וכולנו משוועים ומקווים

לזכות כבר באור גדול, שהקב"ה

ישפוך לנו אור על המצב הנוכחי,

ויזכנו כבר לאורה של גאולה.

מזה שנים שאנו שרויים בחושך

של יוון במלא עוצמתו, בעקבות

פגעי הטכנולוגיה וכדומה. וכעת

אף התגבר החושך בעקבות

ההגבלות על עולם התורה,

שלצערנו רבים חללים הפילה, כי

החליק בתוך מדרגות שהובילו למרתף, התרומם וניסה לעלות ולפתע קיבל מכה בראשו מסולם שהיה מונח בצד...

מיודענו התלונן והתבכין על "מרתף העינויים" שאליו הוכנס. הסיוט היה יכול להימשך עוד הרבה זמן, עד ש"גילה" את מתג החשמל, הבית התמלא אורה, ומיודענו שמח לגלות בית ענק המאובזר בכל טוב. פתאום הוא הבין שכל הדברים שבהם נתקל ובזכותם מעד, אינם אלא דברים נפלאים שנועדו רק לעשות איתו טוב...

בבא הגאולה נזכה לגלות את המתג שיביא לנו אור, אור של גאולה, אור שיגלה לנו איך כל הדברים בהם נתקלנו בגלות אינם אלא מתנות טובות מאבינו אב הרחמן!

גם כעת, בתוך הגלות, אפשר על ידי אמונה להאיר במעט את החשכה, ולשמוח בחלקנו.

היונה שהביאה אורה לעולם

ראיתי דבר נפלא שנתן לי מבט מיוחד על נרות החנוכה, אומר לכם את זה ומיד לאחר מכן אספר לכם כמה סיפורים מדהימים.

בפרשת נח קראנו על היונה ששלח נח מהתיבה, היונה חזרה

כשעלה זית בפייה, והמדרש אומר על זה דבר פלא (תנחומא תצוה ה') שאמר הקב"ה שכמו היונה שהביאה אורה לעולם עם עלה הזית כך ישראל שנמשלו ליונה יביאו שמן זית וידליקו בו את המנורה במקדש ובוזה יביאו אורה לעולם. כל מי שקורא את זה מתפלא: איזו אורה הביאה היונה עם עלה הזית? מבאר המהרי"ל דיסקין זצ"ל (הובא ב"באר הפרשה") שהקב"ה ברא את עלה הזית עם כח הישרדות מיוחד, ולכן הוא לא נמחה במבול, **ודבר זה עשה הקב"ה בטבע כבר בבריאת העולם, בכדי שביום בו ישלח נח את היונה מהתיבה היא תמצא מה לאכול...**

וזו האורה הגדולה שהביאה היונה לעולם: תראו את עלה הזית, איך השייית הכין לו תכונה כה מיוחדת, והכל בכדי לעזור ליונה אחת, כמה אם כן עלינו להאמין שהק"ה בוודאי הכין לנו כבר את כל צרכנו. וכמו שהרחבנו בעבר בביאור ברכת "שעשה לי כל צרכי" שנאמר בלשון עבר, שכבר מבריאת העולם הכין השייית עבורנו את כל צרכינו.

אם כן היונה הביאה לעולם אור של אמונה עם עלה הזית, ואף אנחנו מצוים להביא אור גדול לעולם על ידי הדלקת המנורה בשמן זית.

הנדהמת הוא אמר: "אמא! חסר מלח במרק!".

ההורים התרגשו מאוד אך ממש התפלאו ושאלו את בנם: אם אתה יודע לדבר איפה היית עד היום? אך הבן השיב באדישות: עד היום לא היה חסר לי שום דבר...

מצחיק מאוד? הא? כולנו מבינים שלא צריך לשתוק ולפתוח את הפה רק כשחסר לנו משהו, כדאי תמיד להודות ולפרגן לאחרים. וכך גם הקב"ה מצפה שגם כשהכל אצלנו בסדר נפתח את פינו בתודה והודאה ... (הובא בגיליון "תפארת ישראל").

היית צריך לשלם מיליונים...

מספרים על הצדיק הנסתר רבי יעקב חי רביקוב זצ"ל המכונה "הסנדלר הקדוש", שפעם אחת הוא הגיע לאיזה אירוע והתיישב מול אחד המשתתפים, התברר שאותו אחד עבר ימים קשים מאוד, ושמח מאוד על ההזדמנות לשהות במחיצתו של הצדיק. הוא פנה אל הרב ושאל: כבוד הרב, איך אוכל לשמוח בימים כל כך קשים? **הסתכל**

לאור זאת נוכל להבין שבימי החנוכה בהם אנו מדליקים את החנוכיה זכר למנורת המקדש, אנו מביאים אור גדול לעולם, אור של אמונה בהשגחת השי"ת על כל ברואיו, אור של אמונה באהבת השם יתברך את כל אחד ואחד.

ומה יזכה אותנו לגלות את אור האמונה? התשובה היא: "להודת ולהלל", מי שמתרגל להודות לקב"ה הוא מגלה את חסדיו המרובים ואהבתו הגדולה, והוא מתחזק באמונה ובטחון.

האילים שפתח את פיו

מספרים על ילד אחד שנולד עם בעיה נדירה, הוא לעולם לא דיבר מילה, על אף שלפי

כל בדיקות הרופאים לא הייתה לו מניעה מלדבר ככל האדם. כך עברו השנים כשהורים המודאגים נוסעים איתו לכל הרופאים הגדולים, אך הישועה לא מגיעה.

והנה כשכבר גדל הילד והגיע לגיל שמונה, יום אחד הוא ישב עם כולם לארוחת צהריים, והחל באכילת המרק, ולפתע פתח את פיו ולעיני כל משפחתו

לשפשף את העין, לשטוף ולשפשף שוב, אך מאומה לא עזר. כשראה שהמצב נשאר כך, הוא מיהר לקבוע תור אצל אחד מגדולי רופאי העיניים, אותו רופא בדק אותו ביסודיות ובישר לו שלצערו מדובר בחיידק נדיר מזן שטרם נחקר די הצורך, ואין בארץ רופאים המתמחים לטפל בזה. פנה האברך לרופאים נוספים וכולם הגיעו לאותה מסקנה.

האברך ביקש את עזרת אחד מטובי עסקני הרפואה בארץ, ולאחר בירור מעמיק מצא הלה כי בבית חולים נידח באחת ממדינות ארצות הברית נמצא רופא מומחה

שכבר הספיק לצבור נסיון רב בתחום זה. האברך לקח הלוואה גדולה למימון ההוצאות המרובות ויצא לדרך.

לאחר שבדק אותו הרופא המומחה הוא נאלץ לבשר לו כך: "צר לי להודיעך, כי כל הבדיקות מראות שלא תשוב יותר לראות בעין הזאת. ואם לא די בכך, הרי שהחיידק עומד לעבור לעין השנייה, ולכן מומלץ לך לעקור את העין החולה

עליו הרב ואמר לו: **היית צריך לשלם מיליונים על הזכות שיש לך לראות אותי, ואתה עדיין עצוב??**

אותו יהודי התפלא מאוד לשמוע את הדברים הנאמרים על ידי "צדיק נסתר" שכל חייו חי בענווה ושפלות גדולה. ואז המשך הרב והסביר את דבריו: יש לי חבר ילדות שלצערנו נאבדה ממנו כח הראייה, יש לך מושג כמה כסף הוא מוכן לשלם תמורת טיפול ששייב לו את

הראייה?? אז אתה, שברוך השם רואה טוב, ויכול לראות אותי ואת כולם, האם יש לך מקום להיות בעצבות??

אם לא תתייחס לכל

המתנות שקיבלת כדבר המובן מאליו, אלא תודה לבורא עולם על כל דבר, תזכה לשמחה גדולה, והשמחה הזאת גם תושיע אותך!

ה"שדכן" המסתורי

אברך חשוב המתגורר בעיר רחובות התעורר בוקר אחד משנתו ולפתע "חשכו עיניו", הוא שם לב שרק עין אחת חזרה לתפקד לאחר השינה. הוא ניסה

מלהודות לרבון העולמים על שנים ארוכות בהן פעלו עיניו כשורה וסייעו לו באין ספור מצבים, תוך שהוא מפרט פרטים שונים שזכר. אחר הוסיף והודה אף על יתר אברי הגוף ותועלתם, והכל תוך כדי בכיות עצומות. שלש שעות לאחר מכן, כשחש האברך כי הוקל משאו הכבד, עצם את עיניו בשנית והוסיף תפילה בלב שבור על עינו המצויה בסכנה, שידי אדם קצרו מלהושיע, ורק אדון הנפלאות יכול להצילה.

"רבנו של עולם", התחנן האברך, "אנא תן לי את ההזדמנות לתקן את אשר עיוותי. הוציאה ממסגר נפשי כדי שאוכל להודות את שמך, והצל את עיני מכיליון, כדי שאוכל להודות לך עליהן מעתה ועד עולם".

כשיצא מבית הכנסת בלב קל יותר, הייתה כבר שעת צהריים מאוחרת, אך מבלי לדעת מדוע, נמשכו רגליו בשנית למרפאתו של הרופא. שעת קבלת הקהל הסתיימה, אך מיודענו פגש שם את הרופא והתחנן בפניו שיואיל לבדוק שוב את עינו. הרופא הבין את מצוקתו ותסכולו של האברך ולכן ניאות לרחם עליו ולבדוק אותו שוב, אף שלא מצא לכך סיבה הגיונית.

הרופא חיבר את החולה למכשור המשוכלל ולאחר מספר רגעים

בהקדם האפשרי ולקבוע תחתייה עין תותבת. אם לא תעשה זאת, עלול אתה למצוא את עצמך בימים הקרובים עיוור בשתי עיניך".

מיודענו הזדעזע לשמוע את דברי הרופא. הוא קם מהכיסא ובקושי הצליח להוציא מפיו כי הוא מבקש הארכת זמן של יום או יומיים כדי לענות את תשובתו. וכך בעיניים דומעות ובלב שבור יצא הוא מחדר הרופא אל הרחוב השקט. לאחר כמה דקות של הליכה הוא שם לב לבניין בית כנסת, ומיודענו פנה אל בית הכנסת אשר ממש בדרך פלא היה פתוח על אף שהיה ריק מאדם.

הוא עמד מול ארון הקודש, עצם את עיניו ואמר בתחנונים: "סליחה... בושתי ונכלמתי להרים פני אליך, רבון העולמים. אנא, סלח לי על חמישים השנים שבהם לא זכרתי להודות לך כיאות על אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות הטובות שעשית עמדי מעודי ועד היום הזה, ובין היתר על כח הראיה המופלא שחננת אותי בו. אף ברכות השחר שבהן הייתי אמור להודות על הראיה נאמרו על ידי בכל בוקר בפיזור הדעת. אנא מחל לי..."

כך, במשך שלש שעות רצופות עמד האיש כשפניו טמונות בפרוכת, ופיו אינו פוסק

בישראל. אך הישועה לא הגיעה".

"בעקבות סיפורך החלטתי לנקוט יוזמה משלי, וביקשתי מבנותי לרשום על דף פרטים רבים ככל האפשר שעליהן הם חשות חובה להודות. כך עשיתי גם אני, ולאחר מכן התכנסנו כל בני המשפחה יחדיו כדי להודות על כל הפרטים שרשמנו, וההמשך היה למעלה מכל דמיון. לפני כשלושה שבועות זכיתי לארס את הבכורה, ואמש זכיתי לארס גם את השנייה. גם אנו זכינו לראות בעינינו מה גודל כוחה של תפילת הודיה הבוקעת מעמקי הלב". (מובא בספר "אוצר הסיפורים למחנכים ולמרצים" ח"ב בשם הגאון רבי אשר דרוק שליט"א).

החולה שניצל מבידוד

זה המקום לתת עצה טובה לקוראים היקרים: רבים נוהגים לשהות בסמוך לנרות החנוכה במשך כחצי שעה מזמן הדלקתם. את הזמן הזה ניתן לנצל בכדי להודות לקב"ה על חסדיו המרובים, פשוט לפתוח את הפה ולהודות לבורא עולם על כל הטוב שעשה אתנו במשך כל ימי חיינו. והדבר בדוק ומנוסה שכשכבר פותחים את הפה נזכרים פתאום בדברים טובים שכלל לא שמנו לב

צעק מתדהמה, מאי שם הופיעו עמיתיו לרפואה וכולם יחד הביטו בממצאים הנוכחים. לפי התדהמה שניבטה מפניהם הבין האברך כי אכן ארע הנס. העין, שמבחינה רפואית כבר נחשבה למתה, שבה לגלות סימני חיים. ביום שלמחרת כבר נערך הניתוח שהשיב לו את ראייתו, וכמה ימים לאחר מכן שב האברך לארץ כשהוא מלווה בכינוי שהוצמד לו מפי הרופא: "נס מהלך".

את קבלתו הוא לא שכח. מאותו יום ואילך לא פסק האברך מלהודות להשם. בשבת שלאחר מכן הוא ערך בבית הכנסת שלו לאחר התפילה "קידוש" כ"סעודת הודיה", ושם הוא סיפר ברוב עם את סיפורו המפעים. **אלא שהסיפור בכלל לא הסתיים...**

כחודשיים ימים עברו מאז אותו "קידוש" בבית הכנסת, ובאחד הימים קיבל מיודענו שיחת טלפון בלתי צפויה: "אינך מכירנו" פתח הדובר שמעבר לקו, "אך הייתי אורח בבית הכנסת שלך בשבת שבה ערכת את "קידוש ההודיה", הקשבתי לסיפורך המפעים והחלטתי לנסות להעתיקו. בביתי שתי בנות מוצלחות בנות עשרים ושמונה ושלושים ושתים. מה לא עשינו והיכן לא התפללנו כדי לזכות לראותן מקימות בתים

להשיב על צעקותיו הלא מוצדקות.

לאחר זמן קצר אמרו להם הצוות: יש לכם נס שמיהרתם לצאת מהחדר, כי כעת קיבלנו תשובה שהחולה הזה חיובי לנגיף, אם הייתם נשארים עוד קצת בחדר, היינו מכניסים אתכם לשבועיים בידוד...

מתי שותים "לחיים"

מי שרוצה לשמוח בחיים צריך להתרגל לשמוח גם במקצת מן האור.

תארו לעצמכם, משפחה שחוזרת לביתם אחרי שבשבת שהו במקום אחר, הם באים לפתוח את הדלת ומגלים שהדלת כבר פתוחה, גנבים פרצו לבית במשך השבת, ופשוט הותירו אחריהם מראה מזווע, כל הרהיטים הפוכים, הם אפילו פירקו להם חלק מהבלטות, הגנבים חשבו שהם החביאו שם דולרים... אי אפשר לתאר את הכאב העצום, זו תחושת השפלה ותסכול נוראי, והנה אבי המשפחה ניגש למטבח ההפוך וגילה שאפילו העוגיות נלקחו מהארון, הבית פשוט ריק, אלא שלפתע אורו עיניו, הוא מצא בקבוק יין קטן, כזה שנותנים במשלוחי מנות של פורים, והאבא פשוט פרץ בריקוד של שמחה, ברוך השם, לפחות יש לנו קצת יין... והוא

אליהם. והדבר הזה מביא שמחה גדולה.

ומי שמתרגל להודות על כל דבר לקב"ה, הרי הוא זוכה לגלות יותר את יד ההשגחה, פתאום הוא שם לב לדברים מדהימים שלפני כן היו נעלמים ממנו. מה עוד שהקב"ה אף "מזכה" אותו בעוד ועוד סיבות להודות ולהלל.

****

אני נזכר ממעשה מדהים של השגחת השם, אשר בו דווקא לאחר שהאדם השלים עם מצבו ולא כעס, זכה שהמצב ה"קצת לא נעים" הציל אותו ממצב בהרבה יותר לא נעים...

מספר הגה"צ רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א מעשה שארע ממש לאחרונה ואותו הוא שמע מזקיניו של בעל המעשה: אברך צעיר, כחודשיים לאחר נישואיו נאלץ להתאשפז בבית החולים מסיבה מסוימת, הרופאים כבר קבעו שביום רביעי הוא ישתחרר, והנה בהגיע מועד השחרור, נוצר איזה שהוא עיכוב טכני והשחרור התעכב בכמה שעות. לבנתיים הביאו לחדר מאושפז נוסף, והלה היה עצבני וכעס על הטיפול הרפואי וכו', וכשראה את מיודענו משוחח עם בני ביתו זה ממש הרגיו אותו משום מה, והוא החל לצעוק עליהם. הזוג הצעיר החליט לעזוב את החדר ולא

טובים בחיים, לכל הפחות כמו הפך הקטן, אם נשמח ונודה עליהם, הקב"ה ישפיע עלינו עוד הרבה דברים טובים.

ודבר זה אף רמוז במצות הדלקת הנרות בתחילת הלילה, להראות לנו איך מקצת מן האור דוחה הרבה מן החושך, אם מתמקדים באור ושמחים בחלקנו, אזי גם אם עדיין יש הרבה חושך, סופו של האור לנצח ולהשפיע עלינו אורה גדולה.

חנוכה הוא החג שמלווה אותנו לאורך כל הגלות ומחזק אותנו להחזיק מעמד מול חושך הגלות,

ואיך נחזיק מעמד? רק על ידי שנחפש את מקצת מן האור, נודה עליו ונשמח בו.

וזו הייתה אף דרכו של יוסף הצדיק ע"ה עליו אנו קוראים בשבועות אלו. אומרים חז"ל שכאשר יוסף ירד למצרים סובבו מן השמים שבאופן חריג נשאו אתם הישמעאלים רק בשמים ולא נפט כדרכם, וזאת

הזמין את כולם לשבת ולשתות אתו "לחיים", אלא שאז נודע לו שגם הכיסאות נגנבו, האב לא וויתר על ה"לחיים" והוא התעקש לשתות לחיים בעמידה. מה אתם אומרים? נשמע לכם הגיוני? לא כל כך... אז איך נבין את הכהנים הקדושים שנכנסו לבית המקדש שחולל בידי היוונים, המראות היו מזעזעות במיוחד, הכל היה שבור ומטונף, ולפתע אורו עיניהם...

הם מצאו פך קטן של שמן... רבותי! איך בכלל שמתם לב לפך הזה בתוך כל הזוועה? ואיך אתם מתעקשים להדליק

אתו נרות בשעה שהכל מלא בטומאה וטינופת? אלא מאי, זה בדיוק הסוד של חנוכה: לחפש את מקצת מן האור. כי הדברים הגדולים מתחילים ב"פך קטן", אם תשמח עם ה"פך הקטן" תזכה לקבל עוד הרבה נסים ונפלאות. וזו ההודיה המתבקשת מאתנו בפרט בימי החנוכה, לחפש בתוכנו את ה"פך הקטן", לשמוח בו ולהודות להשם עליו, לכל אחד יש דברים

אינם אלא בדיבור ולא בעשיה?
אומר ה"אמרי מנחם" שהיוונים
הכניסו הכל תחת הטבע וטענו
שלא השם פעל כל זאת ח"ו,
כאילו הטבע נוצר מאליו,
וכשזכו לאור החנוכה זכו
להאמין באמונה פשוטה שאפילו
הטבע הוא גם כן מהשי"ת.

וכמו שאמר הרה"ק רבי אלימלך
מליזענסק זצ"ל ("ליקוטי
שושנה" ד"ה א"י) על הפסוק
(שמות יד, כט) "ובני ישראל
הלכו ביבשה בתוך הים", שצריך
להאמין שאף הטבע הוא מתנת
חינם מהקב"ה, וגם הוא נס
מהקב"ה. ובני ישראל הלכו גם
"ביבשה" – בטבע, "בתוך הים"
– בתחושה שהם נמצאים בתוך
נס וחסד.

ולאור זאת, מבאר ה"אמרי
מנחם" שזהו שאמרו חז"ל על
ימי החנוכה קבעים "ועשאו"
ימים טובים בהלל ובהודאה,
שהכניסו האמונה בתוך בני
ישראל שיאמינו שאף עולם
העשיה שהוא הטבע ["ועשאו"]
גם הוא מאת השי"ת, ואף על זה
צריך להודות ולהלל לשמו
הגדול.

בכדי שלא יצטער אותו צדיק
מריח הנפט. ונשאלת השאלה,
אדם שנחטף ונמכר לעבד על ידי
אחיו, הוא לא יודע לאיזה
"גיהנום" הוא עומד להיכנס,
והאם אי פעם יזכה לצאת משם,
האם במצב שכזה כל כך אכפת
לו אם יש בדרך ריח של בשמים
או של נפט? ראיתי מבארים בזה
(בספר "נפלאות התודה" עמ'
242) שמשמים ידעו שיוסף
הצדיק דרכו לחפש תמיד את
נקודת האור שבתוך החשיכה
ולשמוח בה, ולכן דאגו שיזכה
בדרך לריח של בשמים, וכך הוא
ישמח עם נקודת האור, שהנה
לפחות יש בדרך ריח של בשמים.
וזה הדרך הטובה ביותר להחזיק
מעמד גם בזמנים קשים. לחפש
את נקודת האור ולהתמקד בה,
בהודיה להשם ובשמחה בחלקו.

ימים טובים בהלל ובהודאה

ראיתי דבר מתוק מדבש בספר
הקדוש "אמרי מנחם". הגמרא
אומרת בהקשר לימי החנוכה
"לשנה אחרת קבעים ועשאו"
ימים טובים בהלל ובהודאה"
(שבת כא:), מדוע אמרו
"ועשאו" הלא הלל והודאה

מכתב מאחד הקוראים

נסיים את המאמר עם מכתב שקבלנו לאחרונה מאחד מחשובי הקוראים, המכתב עוסק בעניין ההודאה להשי"ת.

לכבוד מערכת אשריכם ישראל.

דבר ראשון ישר כחכם על הספר הנפלא "בטחתי ונושעתי" שממש מחיה את הלבבות, יתן ה' שתזכו להוסיף ולהגביר את הפעילות המבורכת שלכם.

שיהיה ברור לכם שמלבד אותם אנשים שאתם פוגשים ומודים לכם על העלונים והספרים, יש עוד רבים שנהנים ומתחזקים אבל משום מה לא מתקשרים להגיד שנהנים.

רצייתי לומר איזה חיזוק שחשבתי עליו בשמחת תורה האחרון כשאמרתי בפסוקי דזמרה את המזמור של כי לעולם חסדו, לגזור ים סוף לגזרים - כי לעולם חסדו, והעביר ישראל בתוכו - כי לעולם חסדו, ועוד ועוד, וחשבתי לעצמי שיותר מעניין אותי להודות לה' על החסדים שעשה איתי בזמן האחרון כגון איך שלח לי כסף לפני החג מאשר להודות על דברים שהיו לפני אלפי שנים, וחשבתי תוך כדי כך שהרי הרמב"ן אומר שמהניסים הגלויים לומדים על הניסים הנסתרים, ולכן כשאנו מספרים על ניסים גלויים כמו קריעת ים סוף, אנו לומדים מכך שגם מה שהגיע אלינו עזרה כמו כסף וכדומה זה מהקב"ה.

ופתאום אני שם לב שכתוב נותן לחם לכל בשר - כי לעולם חסדו, ואמרתי לעצמי זה מה שכתוב כאן, דהרי מה הקשר בין נותן לחם לכל בשר, לבין כל מה שמסופר שם במזמור על יציאת מצרים וקריעת ים סוף וכדומה, אלא שעל ידי הניסים הגלויים של יציאת מצרים וכדומה אנו מבינים שהלחם שמגיע אלינו הוא מהקב"ה שבאהבתו הגדולה אלינו שולח אלינו בדרכים שונות את הלחם.

יעזור ה' שתזכו להגדיל תורה ולהאדירה מתוך רוגע ושלוה ושמחה. מסיים הקורא הנכבד.

ויהי רצון שזוכה לקבל אורה ושמחה של אמונה וישועה. וכימים ההם בזמן הזה יעשה אתנו הקב"ה נסים ונפלאות.

חנוכה שמח וכל טוב.

הגיליון מוקדש

לרפואת צבי חיים בן רבקה, ואליהו בן רחל בתושח"י.

וכן להצלחה בריאות והתחזקות של אברהם בן מרים ואסתר בת תמר, וילדיהם אילנה בת אסתר ויגאל בן אסתר. ולע"נ מו"ר הגה"צ רבי נסים ב"ר שלמה ורחל זצוק"ל ולע"נ הרה"ק רבי ישראל ניסן בהרה"ק רבי דוד משה זצוק"ל.

להקדשות: 0527608955

התמונות בגיליון מאת: האלקשוי,
נתנאל מ', ארכיון "אשריכם ישראל".

נועם עבודת הסבלנות

לא לקחת ללב – סיפור מרגש \ הסיטואציה שמוכרת לכולם \ עצות מעשיות \ תתנהג תמיד לדבר בנחת... \ לחשוב לפני שמוציאים מהפה \ רחמנות – תחליף לכעס \ זהירות מכעס גם "לשם שמים" \ התפילה – הנחמה הגדולה \ סיפורו של בעל הסבלנות.

לא לקחת ללב – סיפור מרגש

הבחור הדגיש ואמר, אני מאוד קשור לסבי וחיפץ לבקרו, ומכיוון שממילא נותרו שבועיים בלבד עד סוף הזמן יאפשר לי בבקשה ראש

הישיבה
הקדים
את שובי
לביתי.

ר' נתן צבי
השיבו כי
שמירת
זמני

הלימוד בישיבה היא קודש קדשים, ואף הצורך הגדול של ראיית הסב אינה סיבה לעזוב את הישיבה. ובפרט שהוראת היתר מצד ראש הישיבה לצאת לפני סוף הזמן עלולה חלילה לגרום לבחורים נוספים להורות היתר לעצמם ולעזוב לפני תום הזמן, ואולי בזכות שתתאמץ להישאר בישיבה ישלחו מן

במאמר הזה נביא בס"ד עצות מעשיות לעבודה על מידת הסבלנות מתוך נועם ושמחה. ומתוך מטרה להרים את

השאיפות שלנו כשנראה עד כמה אפשר לזכות לנהוג בסבלנות בכל מצב, אפתח בסיפור מדהים ומרגש.

מעשה בבחור ישיבה משיבת "מיר" שפנה אל ראש הישיבה מרן הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל כשבועיים לפני סוף הזמן, וביקש רשות לטוס לביתו שבארה"ב, וזאת לאור מצבו של סבו החולה שהולך ומחמיר.

השמים רפואה שלימה לסבא,
הפטיר ראש הישיבה בחום.

הבחור יצא מבית ראש הישיבה,
אך לא חזר לבית המדרש אלא
לבית הנתיבות... הוא החליט
שאת סבו האהוב הוא חייב
לראות. המטוס נחת וכשיצא
מידעינו מיהר להדליק את
המכשיר הנייד שברשותו, והנה
הוא מגלה שהתקבלו מספר
הודעות בתא הקולי. הוא פותח
את התא הקולי ומתברר שהיו
אלו בני המשפחה שביקשו
שיחזור אליהם בדחיפות,
הבחור התקשר אל אמו
והתחלחל לשמע את הבשורה
המרה "את סבא כבר לא תזכה
לראות", הודיעה האם בצער,
הוא נפטר לבית עולמו לפני
מספר שעות, חיפשתי אותך
בדחיפות מכיוון שסבא ביקש
להיטמן בירושלים, ואתה נכדו
חביבו, שזוכה ללמוד בעיר
הקודש, תצטרך לדאוג לסדרי
הלוויה והקבורה...

הבחור שרק לפני מספר דקות
נחת לאחר טיסה ממושכת, כעת
צריך לעלות שוב למטוס לכיוון
הנגדי בחזרה לארץ ישראל, וכך
כשהוא עולה לטיסה חזרה
שסדרו לו במהירות, התיישב על

מקומו ובכל מהלך הטיסה
ניצבה מולו דמותו של ראש
הישיבה שליטף את ידו בחום,
תוך כדי שהסביר לו כמה חשוב
לשמור על גדרי שמירת
הסדרים, וליבו נקפו על שלא
ציית להוראתו.

הלווית הסב יצאה כשמעט
מלווים משתתפים בה, והנה
**לפתע התרגשות רבה אחזה
באנשים, כאשר ראו את דמותו
של ראש ממלכת התורה מרן
הגאון רבי נתן צבי פינקל מגיע
להשתתף בהלוויה.** על אף
ייסוריו הקשים ואפיסת
כוחותיו, יצא רבי נתן צבי ללוות
את הנפטר עד לתום הלוויה
והקבורה.

לאחר סתימת הגולל פונה ראש
הישיבה אל תלמידו ומבקש
לומר לו דבר מה, כמובן שפחד
ורעדה אחזו בתלמיד ורגשי
בושה תקפוהו. אך הנה ר' נתן
צבי, אביהם של אלפי בני
הישיבות, שענינו וליבו היו לכל
יחיד ויחיד, ניגש ולוחש באוזני
תלמידו: "עברה עליך יממה
שלימה של טיסות מתישות
הלוך ושוב, ובוודאי שאתה רעב
וחלש מאד. ביקשתי מבני הבית
שיכינו עבורך סעודה דשנה,

לדאוג לבריאותו הנפשית
והגופנית כאחד.

הסיטואציה שמוכרת לכולם

מי לא מכיר את הסיטואציה הזאת: ראיתי את פלוני עושה מעשה מסויים, מעשה שממש מרגיז אותי, הוא יודע שזה מפריע לי, והוא פשוט מזלזל בי... אני פשוט מתפרץ עליו בהתקפת כעס. עוברת רק דקה אחת וכבר אני חושב לעצמי, אולי לא הייתי צריך להגיב בצורה כה חריפה, אולי היה עדיף להתאזר בסבלנות. אבל מכיוון שהמצפון מאד מפריע לי, אני מתאמץ לדחוק את המצפון ולתרץ את עצמי בכל מיני הסברים...

עוברות עוד עשר דקות התאוששתי, נרגעתי, ועכשיו אני כבר בטוח שטעיתי, ואני מקבל על עצמי שב"פעם הבאה" אני אתאפק... ברור לי שכעס זהו איסור חמור, והוא אף מזיק לבריאות, וגם מרחיק ביני לבין אחרים.

ה"פעם הבאה" לא מתאחרת לבוא, אבל משום מה כעת אני

וכעת אבקש שתבוא עמי לאכול ולנוח". עיניו של הבחור לא נותרו יבשות כששמע את בקשת ראש הישיבה ונפשו הרחבה, שמלבד מה שטרם להגיע להלוויה לעודד את תלמידו, עוד טרם לדאוג למצבו.

הבחור סיפר שלכל אורך הנסיעה לבית ראש הישיבה, וגם במהלך הסעודה, לא השמיע רבו ולו מילה אחת של תוכחה או טרוניה. אך זו הייתה התוכחה המעולה ביותר, אמר הבחור, לא היה צריך להוסיף אפילו מילה אחת. הנהגתו המופלאה של ר' נתן צבי הייתה כספר מוסר חי (מתוך הספר "מנחת שלום" דברים עמ' ט).

איך הצליח לנהוג הגרנ"צ פינקל זצ"ל בכזו סבלנות? הרב פינקל זצ"ל האמין בצורה ברורה שכל הכבוד מגיע רק לקב"ה! אני לא מצפה לקבל כבוד מאף אחד, ולא חושב שמישהו "חייב" לי משהו, התלמיד "מצווה" מהקב"ה לשמוע בקולי, ואם הוא עבר על ציווי זה – הוא צריך לרצות את הקב"ה, אך אין לי סיבה להיפגע ממנו באופן אישי, וכל תפקידי כעת הוא

קל יותר להתקדם בעבודת הסבלנות, שכן אם דנים את מעשי הזולת לכף זכות לא כועסים עליו. כדאי להזכיר שהמפתח ל"כף זכות" הוא האמונה שהכל רק מאת השי"ת והכל לטובה, והוא גם המפתח לעבודת הסבלנות, שכאשר מאמינים שכאשר מאמינים שהכל מאת השם והכל לטובה אין סיבה לכעוס על פלוני שהינו רק השליח של הקב"ה.

בדפים הבאים נשתדל בס"ד ללקט עצות מעשיות איך להתרגל להיות סבלן ונוח לרצות.

עצות מעשיות

"עצת העצות" היא לשמוח בכל התאפקות קטנה, ואפילו אם זכית להתאפק רק לרגע אחד, תשמח בזה, כי זה חשוב מאד בשמים. ומעשה שהיה באחד מאנשיו של הרה"ק מלכוביטש זצ"ל, חסיד מופלג ועובד השם, שעמד שעה ארוכה בתפילתו מלאת נעימות ושפיכת לב, אך מיד לאחר שסיים תפילתו פחו עליו יצרו, ונסחף למריבה קשה בין כותלי ביתו, באין מעצור לרוחו. תמהו כל רואיו ושאלו

בטוח שבמקרה הזה אין ברירה אלא פשוט להגיב בצורה חריפה, ושוב אני מוצא את עצמי בהתקפה של כעס, ושוב אני מתחרט, ושוב... אני מבטיח לעצמי ש"בפעם הבאה"...

אז מה יהיה? האם אי פעם אזכה להיות בעל סבלנות?

האם יש תרופה שתהפוך אותי לאדם סבלן יותר?

מוכרחים להגיע למסקנה שעל מידת הסבלנות אי אפשר להתחיל לעבוד בזמן הניסיון, מוכרחים להתרגל כבר בזמנים של מנוחה ורוגע להקפיד על הדברים שיעזרו לנו להתאפק בשעה של ניסיון.

ולדוגמא, מי שרגיל לומר מיד את מה שהוא חושב, ותמיד הוא מביע את דעתו בקול גדול, אחד כזה לא יוכל להחליט פתאום בשעה של ניסיון – שכעת אני אחשוב לפני שאוציא את דברי מהפה, וכן – כעת אשמור על "טונים נמוכים" ואדבר בנחת, כי אל כל זה מוכרחים להתרגל כבר בזמנים של שלווה ורוגע.

כמו כן, אם נזכה להתחזק במידת הדן לכף זכות יהיה לנו

חולשה מסוימת, יהיה לך יותר מוטיבציה להתגבר על הכעס.

וכמובן, חשוב מאד ללמוד בספרים המבארים את חומרת הכעס, וזו היא עצה גדולה, וכפי שאומר הגה"צ רבי חיים פרידלנדר זצ"ל (שפ"ח מידות ח"א רכ"ח) וז"ל: "הרי אם ידע האדם שעל ידי הכעס וההתרגזות עלול הוא לשלם בנפשו, למשל אדם שלבו חלוש מאוד עד כדי סכנת חיים הרי אז ודאי יחליט בנפשו ויקבע שבשום פנים ואופן אסור לו לבא לידי כעס, שהרי זהו עניין של פיקוח נפש, וכל אדם בר דעת החפץ בחיים יצליח לעמוד בנסיון. כך גם צריך להכניס למודעות שלו את הפיקוח נפש הרוחני שיש בכעס, את כל מיני הגהנום אשר ישלטו עליו, הרי אין לך פיקוח נפש גדול מזה, כ"שטורף נפשו באפו" מאבד את נשמתו השכלית ונעשה טריפה ממש!". [להלן כמה ספרי מוסר המרחיבים על חומרת הכעס: "ארחות צדיקים" שער הכעס, "המספיק לעובדי השם" פ"ו, "פלא יועץ" ע' כעס].

את הרבי: ממה נפשך, אם אינו חסיד מה לו ולתפילות כאלו, ואם הוא חסיד איך ארע לו כדבר הזה? השיבם הצדיק: באמת הוא חסיד, אלא מלחמה כבדה נטושה בינו ובין ה"בעל דבר", הפעם התגבר יצרו עליו, בפעם הבאה הוא ינצחו, ובפעם נוספת ישוב וינצחו יותר עד שיגרשו כליל (קונטרס "כל הכועס" עמ' קמב).

עצה נוספת מביא רבנו אברהם בן אברהם ז"ל בספרו "המספיק לעובדי השם" (פ"ו) שיזכור האדם את התפרצויות הכעס שהיו לו בעבר, ואת אשר גרם לעצמו ולזולתו מחמת שכעס ואת פליטות הפה שכבר אין אפשרות להשיב אותם. וכשיזכור זאת יהיה יותר ערני לשמור על עצמו שלא להיכשל שוב.

ועוד "עצה טובה": אם שמת לב שיש לך היום נטייה לכעס יותר מהרגיל, תבדוק את עצמך, אולי אתה רעב, או עייף, [אולי שכחת לשתות קפה...], או שמא אתה טרוד היום מאד בעניין מסוים. כי כשתהיה מודע לכך שהכעס התעורר אצלך רק בעקבות

תתנהג תמיד לדבר בנחת...

הפחות לא מוציאים אותו החוצה.

ובדוק ומנוסה, שכמה שיותר צועקים בשעת הכעס, כך הכעס מתגבר יותר ויותר, ופתאום מרגישים עוד יותר "סיבה" למה לכעוס, ו"להצדיק" את מה שכבר כעסנו... ולעומת זאת אם מתאפקים בדקות הראשונות, הכעס נרגע מאוד.

לחשוב לפני שמוציאים מהפה

איזו זכות גדולה יש לאחד שכבר הכעס מתעורר בליבו והוא מתאמץ לפחות לא להוציאו החוצה. ואמרו חז"ל (חולין פט). על הפסוק (איוב כו, ז) "תולה ארץ על בלימה" – על מי שבולם פיו בשעת מריבה, "והיינו שכבר נתעורר טבעו בכעס והוא בהתגברותו בולם פיו" ("מסילת ישרים" פי"א). ואומר ה"פלא יועץ" (ע' כעס): "השתיקה בעת הכעס כמים לאש".

הבעיה היא שקשה מאד להתגבר ולא להוציא את הכעס בפה לאחר שכבר התעורר בלב, ורק מי שמתרגל לחשוב לפני כל דבר שמוציא מהפה, הוא שיוכל להצליח בזה בס"ד. וכבר יעצו

כולם מכירים את דברי הרמב"ן ז"ל באיגרתו הנפלאה, כאשר הוא פותח אותה עם העצה הטובה: "תתנהג תמיד לדבר כל דבריך בנחת לכל אדם ובכל עת, ובה תינצל מן הכעס שהיא מידה רעה להחטיא בני אדם". וכן אומר ה"ארחות צדיקים" (שער הכעס): "השתיקה מבטלת הכעס, וגם קול נמוך מבטל הכעס, לכן יראה האדם כשכעסו מתגבר עליו שישתוק או ידבר בנחת, ולא ירים קולו בכעסו, כי המגביה קולו בשעת כעסו אז יתעורר הכעס, אבל קול נמוך והשתיקה משתיקין הכעס. וגם לא יראה בפניו של אדם שכועס עליו, אלא ידבר עמו בלא ראית פניו, ואז יברח הכעס מלבו".

וזוהי עבודה גדולה, להרגל לדבר בנחת "בכל עת", בזמנים שכולם לחוצים, וגם כשמתחשק לך "להתלהב" מאד מדברים טובים... כי רק כשמתרגלים "תמיד" לדבר בנחת, ו"לכל אדם", וממש "בכל עת"... אזי גם כשמתעורר כבר כעס לכל

ומסופר על הרה"ק רבי יצחק מוורקי זצ"ל שהיה לו מעיל מיוחד שהיה נקרא "מעיל הרוגז", וכל פעם שחש כי הרוגז והכעס עומדים להשתלט עליו היה נכנס לחדרו ולבוש את המעיל המיוחד לעת כזו. ועד אשר סיים ללבוש את המעיל כבר פג הכעס ונעלם כלא היה... ("הבית היהודי" ח"ו). וכן ישנם סיפורים נוספים על גדולי ישראל שמצאו תחבולה לעכב ולדחות את הרוגז "לזמן מאוחר יותר", ולבנתיים כבר נרגעו מכעסם.

רחמנות – תחליף לכעס

עצה טובה שהביאו בספרים היא לשבור את הכעס על הזולת על ידי שיתאמץ לרחם עליו, כי על ידי זה ימתיק את הכעס ("לקוטי עצות" כעס).

וכן כששאל רבי נפתלי אמסטרדם זצ"ל את מורו ורבו רבי ישראל סלנטר זצ"ל: מה תרופה יש למידת הכעס? השיבו רבי ישראל: אם תעמול לרכוש את מידת ההטבה, שיגמול לרעהו רק טובות, ממילא יפטר מכעס ("ממעיינות הנצח" אבות פי"ה). ואכן, ידוע כוחה של מידת ה"נתינה", שעצם הנתינה

הראשונים ז"ל שיתרגל אדם לחשוב לפני כל מילה שמוציא מהפה, כפי שידוע מה"ארחות חיים להרא"ש", וכן הרמב"ן ז"ל בסוף האגרת המפורסמת כתב: "וחשוב הדבור קודם שתוציאנו מפיך, וכן תעשה כל ימי הבלך בכל דבר ודבר ולא תחטא".

אגב, עצה זו, לחשוב לפני כל דבר שמוציאים מהפה מועילה מאד מאד בכל עניני עבודת השם, וחוסכת הרבה דיבורי לשון הרע רכילות וביטול תורה, ואף עוזרת מאד לכוון בתפילות ובכל הברכות.

אומר הגה"צ רבי חיים פרידלנדר זצ"ל שגם כשבטוח בעצמו שהוא "חייב" להגיב, וגם ברור לו שאין מעורב בתגובה שלו שיקולים אישיים, שכן כלל לא נפגע באופן אישי וכו', ימתין ולא יגיב מיד, אלא ידחה את התגובה לזמן מאוחר יותר, ואפילו רק במספר רגעים. ובמקרים רבים כשיחלוף הזמן ויתקררו רגשותיו יתברר שאין כלל סיבה לכעוס והכל נבע מרגשות ונגיעות אישיות (שפ"ח מידות ח"א עמ' רכא).

הכנה וישוב הדעת! (הובא ב"באר הפרשה" נח).

ומספרים על הרה"ק ה"חווה מלובלין" זצ"ל, שפעם אחת ביקש ה"חווה" מהרבנית להכין את סעודת הערב בשעה מוקדמת בכדי שיהא פנוי לעסוק בדבר מצוה, למעשה התאחרה הכנת הסעודה יותר מהזמן הרגיל. "בדין הוא שאכעוס על הרבנית", התבטא ה"חווה", "אלא שמאחר שכל כוונתי להקדים את הסעודה היה בכדי לעשות רצון הבורא, איך אפוא אעבור על רצונו יתברך בזה שאכעס?" (מובא ב"מידות והנהגות טובות").

וידועים דברי רבותינו שגם לצורך חינוך אין לכעוס ממש, וגם במקום הצורך רק יראה "פנים כועסות", ובתוכו פנימה יהיה רגוע (עי' "ארחות צדיקים" סוף ש' הכעס, "מסילת ישרים" פי"א). וגם בזה צריך להיזהר שלא להרבות בזה, ומאד יש להיזהר שלא ישפיע המראה החיצוני, ומה עוד שלפעמים גם כעס חיצוני מסוגל לשלול דעתו של אדם (עי' "מראש אמנה" פ' מטות).

לזולת מחזקת את הקשר והאהבה שבין השנים, וגם הנותן עצמו מתחזקת אהבתו אל אותו אחד שנתן לו.

זהירות מכעס גם "לשם שמים"

לאחר כל העצות החשובות שליקטנו בס"ד, זה המקום לעורר על הזהירות מלכעוס כביכול "לשם שמים". וגם בשעה של לחץ מתוך רצון להזדרז בהכנות לכבוד שבת קודש או בכל דבר מצוה, תמיד נזכיר לעצמנו: **"הלא כל המטרה שלי היא לעשות רצון השם, וכי השם רוצה שאכעס!?"** הלא בוודאי השם יתברך מוותר על מצוה הבאה בעבירה של כעס ופגיעה בזולת!"

וכפי שאומר הרה"ק ה"ישמח משה" זצ"ל על דברי חז"ל (אבות ב,י) "אל תהי נוח לכעוס", ד"ממה נפשך" לא ימהר אדם לכעוס, כי אם הכעס הזה הוא עבירה – הרי חלילה מלעבור עבירה ולכעוס, ואם אכן רצון השם שבכזה מצב נכעס הלא זו מצוה ולמצוה יש צורך ב"הכנה" ... מצוה עושים עם

עצמו 'ונחנו מה', שהכעס אינו על הפגיעה ב'אני' שלו, אבל **מלבד משה רבינו ע"ה קשה לאדם לומר על עצמו שהכעס שכועס אינו על הפגיעה באישיותו**, כיון שהאבחנה בזה היא דקה מן הדקה אם באמת דורש את כבוד השי"ת או את כבוד עצמו" (שפ"ח מידות ח"א עמ' קנג).

התפילה – הנחמה הגדולה

אי אפשר לסיים את המאמר הזה בלי להזכיר לכולנו עד כמה יש להרבות בתפילה לביטול מידת הכעס. וכבר אמר המשגיח דליקווד רבי נתן מאיר וואכטפויגל זצ"ל ("לקט רשימות" תפילה): הרי האדם חי בעולם של 'יצר לב האדם רע מנערו', אם האדם היה יודע ומכיר, איפה הוא חי ונשרש, באיזה תהום של רשעות ומידות רעות וכו' הוא נמצא, הרי הוא היה יכול להיות מיואש, הוא רוצה להתנתק ולא יכול, אבל באמת יש לו נחמה גדולה, והיא **התפילה! ובלו תפילה אי אפשר להשתנות, כי יש לאדם ים של רשעות, ואי אפשר לייבש אותן לבד, אבל בורא עולם יכול!**

הזכרנו מקודם את מה שמביא הגה"צ רבי חיים פרידלנדר זצ"ל בתור עצה למי שרואה צורך להוכיח וכדומה, שגם כשבטוח שהצדק איתו ועליו להגיב בחומרה ובחריפות מכיוון שאם לא יעשה כן יהיו תוצאות לא טובות - ידחה את התוכחה לזמן יותר מאוחד, ואז כבר יגיב בהתאם, כי על ידי שישהה עם תגובתו יתקררו הרגשות האישיים וכך הוא יוכיח ויגיב בצורה עניינית. ובזכות הנהגה זו מלבד שיתקן את מידותיו עוד תצליח תוכחתו להתקבל אצל הזולת, כי היא תאמר בצורה הנכונה ובאמת רק "לשם שמים" (שפ"ח מידות ח"א עמ' רכא).

עוד אומר הגר"ח פרידלנדר: "גם אם יש להעיר ולהעביר ביקורת מוצדקת, אל תאמר זאת בכעס וברוגזה. הכעס בה מהבלטת ה'אני' היפך הענוה... הכעס הוא הביטוי החריף לגאווה, כי הכעס נובע מכך שמרגיש בנפשו שפגעו בו, או משום שלא שמעו בקולו, נמצא שהכעס נובע מהפגיעה באישיותו, והרי זו סתירה לענוה! ... משה רבינו ע"ה כפי גודל מדרגתו היה יכול להעיד על

הוא כהן, וכהן עלול לבוא בניקל לידי כעס, אם כן עזרני ה' שאוכל להתגבר על הכעס... וכך עמד הצדיק שעה ארוכה, התפלל ובכה שיזכה להינצל ממידת הכעס (מובא בקונטרס "כל הכועס").

סיפורו של בעל הסבלנות

נסיים בסיפור חזק במיוחד (מתוך העלון "טוב לחסות").

רב אחד מבני ברק רגיל לנסוע פעם בשבוע למסור שיעור בירושלים, הוא רגיל לנסוע באוטובוס, ויום אחד בדיוק בשעה שהתארגן לנסיעה הוא קיבל טלפון מהסופר שאצלו הזמין תפילין לבן שלו שעומד להיות "בר מצוה", הסופר בישר לו שהתפילין מוכנות, הרב קפץ לסופר, לקח את התפילין ועלה על האוטובוס. כשהרב הגיע לירושלים ירד מהאוטובוס והסתכל בשעון, השעה הייתה תשע בערב והשיעור אמור להתחיל רק בעשר, אז הוא נכנס ללמוד לבנתיים באיזה בית כנסת הממוקם סמוך לבית הכנסת ששם הוא רגיל למסור את השיעור, הוא הניח את

ומביא המשגיח דליקווד שדוד המלך ע"ה התחנן לקב"ה על תיקון המידות, דוד המלך מבקש (תהלים קמב,ח) 'הוציאה ממסגר נפשי', וכי הוא היה בבית הסוהר? אלא דוד מבקש לצאת ממסגר היצר הרע, קנאה היא מסגר! תאוה היא מסגר! דוד המלך מתחנן, תוציא אותי החוצה. וכן בעוד פסוקים 'ואני בתומי אלך פדני וחנני' (כו,יא), דוד מבקש שישחררו אותו ממידות רעות, כי אין דרכים אחרות חוץ מתפילה, ואכן פדו אותו והוא נהיה דוד המלך.

סיפר נכדו של מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל רבי צבי הירש זקס זצ"ל, מה ששמע מאחד מתלמידי זקנו ה"חפץ חיים", שהבחין כמה פעמים שבחצות הלילה נכנס החפץ חיים לבית הכנסת והשתהה שם זמן רב, החליט אותו תלמיד להתחקות אחרי מעשי רבו, ופעם אחת הקדים ועלה לעזרת הנשים והמתין עד שהחפץ חיים יבוא לבית הכנסת, כדי לראות מה מעשהו שם בשעות אלה. ואכן, בחצות הלילה נכנס ה"חפץ חיים" לבית הכנסת, פתח את ארון הקודש והתחיל לבכות: ריבונו של עולם, ישראל מאיר

הרב הזכיר לעצמו שהכל אך ורק מאת השם, ו"אין אדם נוקף אצבעו למטה אלא אם כן מכריזין עלי מלמעלה", והבן אדם הזה הוא רק השליח של השם, וככה הוא פשוט המשיך לעמוד בסבלנות.

באמצע הנסיעה עלה מבקר וביקש כרטיסים, **התברר שהנוסע ה"נחמד" הזה לא שילם אפילו לא על מקום אחד**, הרב שם לב שעוד מעט הבן אדם הזה עומד לחטוף בושות, הוא רץ מהר ושילם עליו אצל הנהג, וככה הוא אמר למבקר שהנה שני הכרטיסים עלי ועל ה"שכך" שלי... אבל ה"שכך" הממש לא נחמד המשיך להיות לא נחמד והוא לא פינה מקום לרב!

בהמשך הנסיעה ירד אחד הנוסעים, הרב ניסה להתקרב אל המקום הפנוי, אבל בדיוק באותה תחנה עלה נוסע נוסף והוא רץ מהר ותפס את המקום שהתפנה, והרב ממשך בסבלנות שלו. פשוט ממש מדהים, כמה האמונה יכולה לתת לבן אדם להתגבר על הנטייה הטבעית שלו, זה פשוט לא יאמן!

אבל רגע, הסיפור בקושי התחיל, הרב שהתעייף מאוד החליט

התפילין על השולחן, לקח ספר ו"ישקע" בלימוד, פתאום הוא התנער מהשקיעות שלו ושם לב שכבר ממש מאוחר, השעה הייתה כבר אחרי עשר, הוא לקח את הכובע שלו ויצא מהר למקום של השיעור, רק שמרוב חיפזון הספיק לשכוח את... התפילין, הוא שכח אותם על השולחן.

שעתיים אחר כך הרב מצא את עצמו עולה בעייפות על האוטובוס שנוסע לבני ברק, הוא עלה על האוטובוס שהיה עמוס וחיפש מקום לשבת, האוטובוס היה מלא אבל הוא מצא מקום אחד שיש עליו רק כמה שקיות, אז הוא שאל את זה שישב בכיסא הסמוך: השקיות שלך? אולי אני יכול לשבת? מי שישב שם אמר לו: כן, השקיות שלי, אבל אני כבר תפסתי גם את המקום הזה, אני לא מתכוון להחזיק את השקיות כל הנסיעה... הרב ניסה לבקש בעדינות קצת רחמים, בסך הכל הוא עייף אחרי יום ארוך, אבל אותו אדם לא מגלה טיפת רחמים, והוא עוד צועק על הרב: תסתלק מכאן, אל תפריע לי, אני שילמתי על שתי המקומות, תלך מכאן.

על זה שם, ואני לא יודע מה לעשות, האם אני אשאיר את זה אצלי עד שיבוא המאבד, אבל אולי זה בכלל שייך למישהו שלא רגיל להגיע לאזור שלנו והוא לא יידע שמצאתי את התפילין, אז אולי כדאי להפקיד אותם בגמ"ח "השבת אבדה הארצי", מצד שני, אולי המאבד לא יידע לחפש בגמ"ח הזה, מי יודע מתי הוא ימצא את התפילין, אז מה הרב אומר? מה עדיף?

"רגע, מצאת תפילין? בבית הכנסת הסמוך? רגע, רגע, אני לא מאמין! זה התפילין החדשות של הבן שלי, איזה נס שהתקשרתי אליך עכשיו", ככה הגיב הרב...

מה אנחנו לומדים מזה? מלוותר אף פעם לא מפסידים, סבלנות זה דבר נפלא, אם אתה מאמין שהכל מאת השם אז אתה יכול לחכות בסבלנות, פתאום תגלה שהעיכובים שהיו לך הם לא היו לחינם, הם היו ממש רק לטובתך.

תארו לעצמכם שהרב היה מתעקש עם אותו נוסע מוזר, אולי הוא היה יושב כל הנסיעה, אבל איזו עוגמת נפש הייתה

להתיישב על המדרגות, אל תדאגו, אף אחד לא הפריע לו לשבת שם... אבל פתאום הוא מגלה על הרצפה נגן, הוא מרים את הנגן ושואל בקול: מישהו אולי איבד נגן שמע? אין קול ואין עונה, מה הוא יעשה? איך הוא ימצא את הבעלים? אז הוא הפעיל את הנגן, הוא חשב שאולי כשהוא ישמע איזה הקלטה זה יעזור לו לדעת לפחות איפה לפרסם "השבת אבידה", אבל אתם מנחשים מה הוא שמע? לא תאמינו! הוא שמע את עצמו... כן, הוא שמע הקלטה של השיעור השבועי שלו בירושלים, שיעור מלפני שבועיים, הוא לא חיכה הרבה והוא מיד התקשר לגבאי שמארגן את השיעור ואמר לו: תשמע, מצאתי נגן עם הקלטה של השיעור שלנו, אז תודיע בבית כנסת שמי שהקליט אותי ואיבד את הנגן שיידע שבשבוע הבא אני יחזיר לו את הנגן.

הגבאי אומר לרב: בסדר גמור כבוד הרב, תזכו למצוות, אבל אם כבר הרב התקשר אני רוצה לשאול שאלה שהתעוררה לי ממש עכשיו, לפני כמה דקות מצאתי תפילין חדשות בבית כנסת שסמוך אלינו, לא רשום

תקבל, ומה שלא לא, לא יעזור
לך שום דבר, והוא זכר גם
שמאת השם יוצא רק טוב,
ובוודאי הכל אך ורק לטובה.

יתן השם יתברך שנוחה
להתעלות בעבודת הסבלנות,
מתוך אמונה ובטחון, אהבה וכף
זכות, וזכה לחוש בנועם עבודה
זו.

נגרמת לו כשהוא היה נזכר
שהתפילין לא אצלו, מי יודע
כמה זמן הוא היה נשאר במתח,
וכמה צער היה נגרם לחתן הבר
מצוה... אי אפשר לתאר איזו
עוגמת נפש נחסכה ממנו, והכל
בזכות מה? בזכות הסבלנות
שלו, בזכות שהוא זכר שהכל רק
מאת השם יתברך, מה שמגיע לך

קו החיזוקים "אשריכם ישראל"

* מסר יומי קצר

שיעור שבועי ב"אור החיים" הקי' על הפרשה

* שיחות חיזוק

* הרצאות אקטואליות

מאת הרב שמעון גוטסמן שליט"א

077-260-9134

לתגובות \ להזמנת הרצאות

ניתן להתקשר (בשעות הערב): 08-9743208 \ 0527608955

ניתן לקבל את העלון בדוא"ל:

089743208A@gmail.com

הופיע בס"ד מבית "אשריכם ישראל":

**ספר "בטחתי ונושעתי" – סיפורים מחזקים בני זמנינו באמונה
ובטחון ועמידה בניסיונות הדור, משיחותיו של הרב שמעון גוטסמן
שליט"א.**

ובימים אלו י"ל בס"ד:

**ספר "יגעתי ומצאתי" – מאמרים וסיפורים בני זמנינו לחיזוק עמלה
של תורה מתוך שמחה, הכולל עצות וחיזוקים מרבותינו, מעוטר
בהסכמות וברכות ממרן ורבנן גדולי ישראל שליט"א**

להזמנות: 0527608955 \ 0548451668

מבצע "שומרים שתיקה"

לזכות הרה"ק ר' שמעון נתן נטע בהרה"ק ר' משה מלעלוב זיע"א

=====

**קוראי "אשריכם ישראל" מוזמנים להצטרף אלינו לפרויקט
מיוחד לחיזוק כבוד התפילה**

**נשמח לקבל סיפורים אישיים על התחזקות בכבוד התפילה
שהביאה ישועה (ניתן לבקש שיפורסם בעלום שם)**

נא לשלוח סיפורים לפקס : 15389743208

או מייל : 089743208A@gmail.com